

9-дәріс

ҚАЗАҚСТАННЫҢ
АШЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ

ЖЕКЕ ҚАРЖЫ

Несие карталары және тұтынушылық
кредит беру

Сұрақтар

1. Несие түсінігінің мәні және мазмұны
2. Тұтынушылық кредиттің негізгі ерекшеліктері
3. Несие карталарын қолдану мүмкіншіліктері
4. Несиенің түрлері

Неге көптеген адамдарды үлкен қарызға батырады ма? Кредиттік карталардың болуы қарыздар бойынша борыштарды ұлғайту мүмкін бе? Борыштар соншалықты үлкен болған кезде, өмір шын мәнінде қиын болып көрінеді – жұмыссыздықпен, денсаулықтың нашарлауымен, ауруханалық шоттармен, мүгедектікпен, отбасы мүшесінің қайтыс болуымен, шағын бизнестің сәтсіздігімен немесе жұбайыңмен ажырасуымен күрделенуі мүмкін. Көптеген адамдар мұндай жағдайдан шығу жолын сотқа өтініш беріп банкроттық туралы жариялау деп ойлады. Банкроттық азаматтар үшін кепілдік берілген құқық болып табылады, ол адамдар мен кәсіпорындарға оларды ресми түрде өз қарыздарын өтеуге қабілетсіз деп тану туралы өтінішпен сотқа жүгінуге мүмкіндік береді.

Банкроттық борышкерді белгілі бір қарыз түрлері үшін жеке жауапкершіліктен босатады. Басқаша айтқанда, борышкер заң бойынша кез келген қарыздарды төлеуге міндетті емес. Бірақ борышкер кейбір қарыздардан ешқашан банкроттық арқылы босатылмайды. Оларға өткен жеті жыл ішінде төленуі тиіс білім беру несиелері, айыппұлдар, алименттер, балаларға алименттер, соңғы үш жыл ішінде табыс салығы және алкоголь немесе есірткінің әсерінен жүргізу кезінде зиян келтіргені үшін қарыздар жатады.

Банкроттық бұл қарапайым жоба емес, сондықтан банкроттық мәселелері бойынша маманданған адвокаттың қызметін пайдалану керек.

Банкроттық туралы хабарлардың алдында не істемеу керек? Берешек өскен жағдайда шоттар бойынша төлеуге «көмектесу» үшін зейнетақы қорынан ақша алуға болмайды. Банкроттық туралы заң сіздің зейнетақы қорыңыздағы активтерді толық қорғайтыны туралы есіңізге түсіретін банкроттық ісімен айналысатын адвокатпен хабарласыңыз. Кредиторларға төлем жасау үшін зейнетақылық қамсыздандырыңызды сатудан аулақ болыңыз.

Сіз банкроттық туралы өтініш бермес бұрын, банкроттықты басқарушысының кеңсесі бекіткен агенттікте несиелік консультациясын алуыңыз керек. Осы кеңестердің мақсаты - сізге банкроттық туралы өтініш беру керек пе, әлде ресми емес өтеу жоспары сізді қаржы жағынан аяққа тұрғыза алу мүмкін бе екенін нақтылау болып табылады. Сіз сондай-ақ жеке қаржыны басқару негіздері туралы көбірек білу үшін тағы бір кеңес беру сессиясына бару керексіз. Осы талаптарды орындағаныңыздың дәлелін сотқа ұсынғаннан кейін ғана, сіздің адвокатыңыз банкроттықтан борыштарыңыздың көпшілігін немесе барлығын жоюды талап етуі мүмкін.

Адамдар түрлі себептер бойынша несиелік алады-мысалы, қаржылық төтенше жағдайларда, дереу тауарлар алуға және болашақта жеңілдіктер алуға. Алдымен, несиелік алмас бұрын өзіңіздің жеке қарыздық лимитіңізді тағайындаңыз. Жеке борыш лимитін орнатудың 3 тәсілі бар

- Бірінші үзіліссіз борыш тәсілі
- Екінші- табысқа борыш әдісі.

- Үшінші борышты табысқа төлеу әдісі.

Несие алу кредиттік өтінім мен сіздің кредиттік есебіңізден басталады. Несие беруші өтініш бойынша шешім қабылдайды және пайыздық мөлшерлемені белгілейді.

Несие алу үшін сіздің қаржылық сауаттылығыңыз несиені дер кезінде қайтаруды ұйымдастыру үшін жеткілікті деңгейде болуы тиіс. Сіз мынадай қызметтерді атқару бойынша қабілетті болуы керексіз:

- кредиттік карталар және басқа да түрлері ашық кредитдерді ажырата білуге
- өз кредиттік карталарңызды ақылмен басқаруға.
- тұтынушылар арасында кредиттің бөліп төлеу мерзімін ажыратуға.
- бөліп төлу кредитінің түрлерімен таныс болуға
- тұтынушылық несие бойынша пайыздарды және жылдық пайыздық мөлшерлемені есептеуге.

Тұтынушылық несие-бұл тауарды немесе қызметті сатып алу мақсатында алынатын қарыз. Бұл кредиттік желілер мен кредиттік карталар кіретін ашық несие шарттары бойынша түрлі сауда орындарында тұтыну заттарын сатып алу. Мысалы: көлік құралдары мен теледидарлар, тұрмыстық техника, жихаз.

Тұтынушылық кредиттің негізгі ерекшеліктері

Тұтынушылық кредиттерді шартты түрде екі негізгі түрге жіктеуге болады: мақсатты және мақсатсыз.. Бірінші жағдайда сіз ақшаны тек белгілі бір тауарды немесе қызметті төлеуге жұмсай аласыз. Банктің оны бақылау тәсілдері бар; кем дегенде, «автомобильге» алынған ақшаны сіз өзіңіздің банктік шотыңызды қолдауға бағыттай алмайсыз. Екінші жағдайда, сіз ақшаны кез келген нәрсеге жұмсай аласыз, өз қалауыңыз бойынша — тек соманы шектейді. Мақсатты және мақсатсыз несиені беру және өтеу шарттары, әдетте, аз ерекшеленеді.

Несие карталарының тұтынушылық несиеден айырмашылығы қандай? Несиенің мерзімі деп айтуға болады. Тұтынушылық кредит бес жылға дейінгі мерзімге беріледі. Банк қарыз алушы борышты өтеу есебіне енгізуге тиіс төлемдердің ай сайынғы сомасын есептейді. Төлемдер аяқталғаннан кейін кредит беру шарты жарамсыз деп есептеледі. Несие картасы бойынша уақытша шектеулер жоқ. Екінші несие алғысы келген жағдайда қауіпсіздік қызметінің тексеруі жүзеге асырылмайды. Карточкалық несие қарыз алушы зейнеткерлік жасқа жеткен кезде ғана тоқтатыла тұруы мүмкін.

Кредиттік карталар мен тұтынушылық несиенің айырмашылығын көптеген адамдар біледі. Олардың тағы бір ерекшелігі-қарызды өтеу. Тұтыну кредитін өтеу ай сайын тең бөліктермен жүзеге асырылады. Несие картасының неғұрлым ыңғайлы өтеу схемасы бар, онда пайдаланылған қаржы үшін қаражаттың ең аз сомасы енгізіледі. Пайыздар тек пайдаланылған қаржы үшін есептеледі.

Егер клиент ақша қаражатының ірі сомасы талап ету мүмкін қандай да бір орасан зор сатып алуды жасауға жиналған жағдайда, банкке тұтынушылық кредит алу үшін жүгіну қажет. Бұл жағдайда ең жоғары несие сомасы бір миллион рубльді құрайды. Егер көрсетілетін қызметтер немесе дүкеннен сатып алынған тауарлар үшін төлеуге мүмкіндік беретін шағын сома қажет болса, несие картасын пайдалануға болады. Несие картасының лимитінің мөлшері тұтынушының 3 айлық жалақы көлемінде болуы мүмкін.

Несие картасын ерекшелейтін негізгі артықшылық - банктің несие қаражатын пайдаланғаны үшін пайыз төлеу қажет етпейтін, несие берудің пайызсыз кезеңінің болуы. Алайда, кредиттік картаны белгілі бір кезеңде қолдану барысында кредит қаржысының қызмет көрсетуіне арнайы төлем жасау қажет.

Осылайша, екі банк өнімінің де артықшылықтары мен кемшіліктері бар. Оларды пайдалану клиенттің қалауы мен мақсаттарына байланысты.

Тұтынушылық кредиттің артықшылықтары:

- Қатаң анықталған сома. Сіз кредиттік желіні жаңарта алмайсыз, яғни несие картасы бойынша өтелген ақшаны пайдалана алмайсыз. Сіз бұны теріс фактор деп санайсыз ба? Жоқ! Қарыз алушы ай сайын қандай төлем сомасына есеп айырысуды нақты біледі және ол өзгермейді.
- Төмен пайыздық мөлшерлеме. Тұтынушылық мұқтаждықтарға берілетін несие әрқашан пайыздық мөлшері бойынша картадан арзан болады.
- Операция үшін төлемнің болмауы Ақшаны алғаннан кейін қарыз алушы оларды қайда және қанша мөлшерде жұмсауды өзі шешеді. Несиені беру және қызмет көрсету үшін төлем өте сирек алынады.
- Үлкен сома. Лимит әдетте 300-600 мың теңгеден аспайды. Және несие қолма – қол ақшамен және тәуекелдерді жабатын тиісті ай сайынғы табыс болған жағдайда үлкен сомаға-1-3 миллион теңгеге дейін беріледі.

Кітап: Жеке қаржы

Дәріс: Несие карталары және тұтынушылық кредит беру

- Алаяқтардан қорғау. Карта бойынша сіздің ақшаңызды алаяқтар ала алмайды.

Тұтынушылық кредиттің кемшіліктері

- Барлық сомаға пайыз. Ставка берілген сәттен бастап, сіз шынымен қанша ақша жұмсағаныңызға қарамастан жалпы сомаға қолданыла бастайды. Тіпті егер олар депозитке жатса да, пайыздарды сіз толығымен төлейсіз.
- Бекітілген мерзім. Ақшаны уақытында қайтарыңыз! Кейінге қалдыруды «кредиттік демалыс» опциясы бар кейбір банктер береді, бірақ 1-3 айға. Мерзімі өткен үшін айыппұл есептеледі.
- Кредиттік желіні жаңарту мүмкін емес. Сіз өтеу шотына енгізілген қаражатты пайдалана алмайсыз.
- Мерзімінен бұрын өтеу күрделі. Банктер кері сендіреді, бірақ ақшаны ерте қайтару оларға тиімді емес. Өйткені олар сіз төлей алатын проценттерді жоғалтады. Мерзімінен бұрын өтеуді сіз банкке жеке келген кезде ғана рәсімдей аласыз, бұл ыңғайсыз болып табылады.

Несие карталарын қолдану мүмкіншіліктерін тердетіп қарастырайық.

Шын мәнінде, бұл банк қағидағар бойынша рәсімделген, ал интернет дамуына байланысты ол мобильді және ыңғайлы несие құралы. Қаражат картаға аударылады және сіз тауарлар мен қызметтер үшін төлейсіз. Тұтынушылық несиеден қарағанда, несие картасы тиімдірек, егер сіз қарыз сомасын бір бөлігін қолдансаңыз, онда пайыздар тек осы бөлігіне ғана есептелетін болады. Қазір банктер клиенттерді тарту мақсатында кэшбэкпен несие картасын ұсынады. Банктер клиенттерді тарту үшін жұмсалған сомалардан 30% қайтарым жасаймыз деп айтады. Бірақ қайтарым әдетте 1-3% артық емес. Одан арытық пайыз қайтарым арнайы ұсыныстар бойынша және белгілі бір орындарда операциялар жасаған кезде ғана берілуі мүмкін.

Несие карталары артықшылықтары

- Жеңілдік кезең. Егер сіз айтылған кезеңде алынған ақшаны толық қайтарсаңыз, онда банкке мүлде тиын төлемесіз.
- Ыңғайлылық және ұтқырлық. Сіз белгілі бір қаражат лимиті бар картаны аласыз және оларды кез келген мақсатқа және қызмет көрсетілетін кез келген ыңғайлы жерде жұмсай аласыз.
- Жаңартылатын кредиттік лимит. Несие төленгеннен кейін борыштың бір бөлігі картаға қайтарылады және оны қайтадан пайдалануға болады. Мысалы, сізге 250 000 теңге мақұлдады, ал сізге тек 100 000 теңге қажет. Мақсатыңыз үшін тек 100 000 теңгені пайдалана аласыз. Қалаған соманы кейін өз қажет уақытыда қолдансаңыз болады.
- Пайыздар жұмсалған ақшаға ғана есептеледі. Егер жалпы несие лимитінен сіз тек белгілі бір ақша бөлігін жұмсадыңыз, онда пайыздар сіз олар үшін ғана төлейсіз.

Кредиттік карталардың кемшіліктері

- Жоғары пайыздық ставкалар. Шынында да, тұтынушылық несиемен салыстырғанда, несие картасы 1,5-3 есе қымбат. Несие бойынша ең төменгі ставкалар жылдық 14% – дан, карта бойынша-19% - дан басталады.
- Қызмет көрсету үшін төлем. Көпшілік кредиттерге жылдық қызмет үшін ақы төленеді. Құны-түріне байланысты жылына 300 - ден 3 000 теңгеге дейін.
- Салыстырмалы түрде аз сома. Карточка бойынша үлкен тәуекелдердің жоғары болуымен байланысты қарыздың ең жоғары сомасы кредит бойыншаға қарағанда төмен.
- Көп жұмсауға талпыну қаупі бар. Жаңартылатын кредиттік желі есебінен, сіз картаға қайтаратын ақшаны пайдалана аласыз.
- Шығыс операциялары үшін төлем. Несие бойынша қолма-қол ақшаны алу тиімсіз. Бұл үшін банк тағы 1% - дан 6% - ға дейін төлем алады. Оған қоса, кейбір банктердегі қолма-қол ақша операцияларына қолма-қол ақшасыз операцияларға қарағанда үлкен пайыз салық салынады.

Несиенің түрлері туралы сөз қозғасак, олардың түрлері сан алуан.

Ашық несие. Ашық несие-бұл кез келген транзакцияға дейін берілетін несие түрі. Ритейлер немесе банк тұтынушыға белгілі бір сомаға дейін сатып алуға және несие алуға рұқсат беруге келіседі. Эмитенттерге ашық несие ұнайды, себебі олардың зерттеуі бойынша, әдетте, тұтынушылар нақты ақшаға қарағанда пластикті пайдалану үшін көп ақша жұмсайды. Сіз шынайы долларлық купюралар үшін төлемесеңіз,

жоғалту аз болады. Ашылған шот бойынша кредиттік көшірмені (выписка) алғаннан кейін қарыз алушы қалдықты толығымен немесе бөліп-бөліп өтей алады.

Қызмет көрсетуге арналған несие ашық кредит нысаны болып табылады және тұтынушыларға коммуналдық қызметтер, дәрігерлер, стоматологтар және қызмет көрсету кезінде толық төлем талап етілмейтін басқа да қызмет көрсетушілер ұсынады. Мысалы, сіздің электр компанияңыз сізге электр энергиясын ай бойы пайдалануға мүмкіндік береді, содан кейін 10-нан 20 күнге дейінгі мерзімге ғана шотты жібереді.

Ашық кредитті пайдаланған кезде қарыз алушының жаңартылатын кредиттік желісі болады. Бұл қаржы мекемесі мен клиент арасындағы келісім, ол ең жоғары несие лимитін белгілейді, ол кредитор адамға алуға рұқсат береді. Егер сіз келісімде белгіленген ең жоғары деңгейден аспаған болсаңыз, несие желісін кез келген уақытта пайдалана аласыз (қарыз аласыз).

Кепілсіз жеке несие. Кепілсіз жеке несие-бұл, қол жетімді, қажеттілігіне қарай несие желісі. Бұл аванстық төлемдер жүйесіне төмен пайыздармен арнайы чектер жазып қол жеткізуге болады, бұл процесс нақты мақсат үшін қосымша ақша қажет болған сайын жаңа несиеге өтінім беру қажеттігінен арылтады. Әдетте, 2 жылдан 5 жылға дейін бөліп төлеуге болады

Тұрғын үй сатып алуға несиелер ірі шығындарды қаржыландыру үшін жиі пайдаланылады, мысалы, үйді жөндеу, медициналық шоттар немесе колледж білім. Бұл несие төмен пайыздық мөлшерлеменен екінші кепілмен қамтамасыз етілген. Әдетте, кредиттер тек 80 пайызға дейін берілуі мүмкін. Егер сіз несиені өтей аламасаңыз үйіңізді жоғалтасыз.

Несие қамтамасыз етілмеген және қамтамасыз етілген болуы мүмкін.

Қамтамасыз етілмеген кредит қарыз алушының несие қабілеттілігімен ғана беріледі және қолдау көрсетіледі, өйткені ол мүлкті кредитке кепілдік еретінде пайдаланбай алынған. Қарыз алушыларда кепілсіздік кредит алу үшін кредиттік рейтингтер жоғары болуы тиіс. Мысал-қол кредит. Бұл қамтамасыз етілмеген жеке қарыз, өйткені ол өз үйінде үлеспен қамтамасыз етілмеген (меншікті капитал заемында сияқты) немесе қандай да бір жеке мүлікпен немесе активпен (мысалы, автокредит). Кепілсіз несиелерде жоғары тәуекел, болғандықтан пайыздық мөлшерлеме айтарлықтай жоғары болады. Несие карталары бойынша барлық дерлік сатып алулар осы санатқа түседі.

Кредиторларға кепілсіз несиелердің тәуекелдері жоғары болуы мүмкін, олар тек жоғары пайыздық мөлшелелер ғана емес, сонымен қатар қатаң шарттарға ие. Егер сіз кепілсіз несиені төлемесеңіз кредитор сотқа жүгініп, соттан сізге қарсы шешеім ала алады. Сіздің штатыңыздың ережелеріне байланысты кредитор, сот шешімін төлеу үшін басқа активтерді сатуға сізді мәжбүрлей алады немесе, егер сіз жұмыс істейтін болсаңыз, сіздің жалақы бөлігін ала алады.

Студенттік несие - студенттерге оқу үшін колледж ақысы және оқулықтар, кейде тұру шығындарымен көмектесуге арналаған несие. Ол кредиттердің басқа түрлерінен ерекшеленеді, өйткені пайыздық мөлшерлеме айтарлықтай төмен болуы мүмкін, ал оқушы әлі мектепте оқығанша өтеу кестесі кейінге қалдырылуы мүмкін. Студенттік кредиттер Федералдық үкімет немесе жеке кредиторлардан алынуы мүмкін.

Студенттік несие кемшілігі-бұл несиені адамдардың көпшілігі өз шешімінің көптеген салдарын толығымен түсіне аламайтын кезеңде, жас шағында алуында. Студенттік борыш, сондай-ақ басқа да борыштардан ерекшеленеді, ол өте сирек қиын жағдайлардан басқа кезде ғана банкроттық деп талып, өтелмейді Студенттің жалпы берешегі кредиттік карта бойынша жиынтық берешектен артық. Қаржыларды басқарудың бұл мәселелері алдыңғы тақырыптарда айтылған мансапты жоспарлау мен басқару, адамдардың өмір циклының кезеңдеріне байланысты.

Егер Сіз мемлекеттік студенттік несиені өтемеген болсаңыз, билік органдары ішкі кірістер және жеке қарыз жинаушылар қызметін пайдаланып, өмір бойы сізді қадағалайтын болады. Қазіргі қазақстандық жоғары оқу орындарына түсі үшін мемлекеттік грант немесе ата-ана жұмыс атқаратын ұйым гранты, сондай-ақ басқа да қорлардың гранттары арқылы оқуға болады, бірақ диплом алғаннан соң кейбір гранттар бойынша берешекті қызмет атқару бойынша қайтарады. Мысалы, қазақстандық студенттер үшін «Kazenergy» Қазақстан мұнай-газ және энергетика Кешені ұйымдарының қауымдастығы» өз тарапынан оқу гранттарын ұсынады. Яғни, банк несиесіне жүгінбес бұрын, осындай мүмшіліктерді талдап алған жөн.

Егер сатып алынатын зат кредитті (мысалы, автомобиль немесе теледидар) қамтамасыз ету ретінде пайдаланылса, қарыз шарты қамтамасыз ету туралы келісімді қамтиды. Бұл кредитордың немесе қарыз алушының сатып алынатын затқа бақылау жасайтынын анықтайды. Кредитор көрсетілген активтегі сенімді үлесті қолдаған кезде, қарыз алушының дефолты жағдайында кепілмен тыйым салынуы және

Кітап: Жеке қаржы

Дәріс: Несие карталары және тұтынушылық кредит беру

сатылуы мүмкін. Олар сондай-ақ белгілі деңгейде қамтамасыз етілген кредиттер секілді, өйткені қарыз алушы кепіл ретінде белгілі активті береді.

Кредитор, әдетте, қоғам мүдделерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін округтік сотта кепіл ұстап қалуды жазады. Несие өтелген кезде кепіл алынады.

Ауыспалы ставкасы бар несие кредит бойынша пайыздық ставка уақыт өткен сайын өзгергенде пайда болады, өйткені ол кезең-кезеңімен өзгертін базалық пайыздық ставкаға байланысты. Бастапқы мөлшерлеме кейде эталон болып табылады, өйткені пайыздық мөлшерлемені банктер өздерінің сенімсіз клиенттерінен несие алады. Ауыспалы пайыздық мөлшерлеменің артықшылығы, егер базалық пайыздық мөлшерлеме немесе индекс төмендесе, қарыз алушының пайыздық төлемдері де төмендейді. Кейбір несиелер ауыспалы пайыздық ставкамен жыл сайын, ал кейбірі ай сайын түзетіледі. Әдетте, олар , кредит мерзімі ішінде қаншалықты өсе алатынына байланысты шекті пайыздық мөлшерлемелерді шектейді.

Тіркелген ставкасы бар кредит. шартта кредит бойынша пайыздық ставка тіркелген болып қалады деп көзделген кезде туындайды. Тіркелген пайыздық мөлшерлеме қарыз алушы үшін тартымды болуы мүмкін, ол пайыздық мөлшерлеме мерзімі ішінде өсуі мүмкін, бұл оның пайыздық шығындарын арттырады.

9-дәрістің түйіндемесі

Несие карталары және тұтынушылық кредиттің артықшылықтары мен кемшіліктері болады

Несие карталары көптеген банктік операциялар барысында берілетін несие түрі. Ритейлер немесе банк сатып алушыға сатып алуға немесе белгілі бір сомаға дейін қарызға алуға рұқсат беруге келіседі. Несие есебін алғаннан кейін қарыз алушы қалдықты толығымен немесе бөліп-бөліп өтей алады. Оған банктік несие карталары мысал болып табылады. Олар MasterCard және Visa сияқты коммерциялық банктер мен басқа да қаржы институттарымен шығарылады.

Несие картаңызды тиімді басқарыңыз.

Кредиттік карталар жеке қаржыны басқарудың оң құралы болуы мүмкін, бірақ тек дұрыс пайдалану қажет. Сіздің кредиттік есептер түсінуіңіздің шешуші маңызы бар, әсіресе, егер сіз тек ең төменгі төлем төлесеңіз қалған қалдықты өтеу үшін жылдарды анытау. Қаржылық шығындарды есептеу өте оңай.

Тұтынушылық кредит да артықшылықтары болады

Тұтынушылық кредит беру көздері бөліп төленетін және бөліп төленбейтін болады. Жеке қаржыңызды үнемдеу, қаржылық мақсаттарыңызға жетіп, жоспарланған сатып алуға қажетті тұтыну заттарын немесе қызмет түрлерін тұтынушылық кредит алу арқылы төлеуге болады. Ең негізгісі, тұтынушылық кредитті алмас бұрын оның шарттарын егжей тегжейлі талдап, білуіңіз керек. Сонымен қатар қаржыны дұрыс басқару негізінде, пайыздар мен төлемдерді дер кезінде жақып отыру абзал.

Несиенің түрлерін білген дұрыс.

Қарыздардың көбісі сатып алу, сату бойынша компаниялар арқылы қаржыландырылады. Жабық несиелік келісім - бұл толық қарызды қарыз алушы белгіленген мерзімде қайтаруы тиіс жағдайдағы келісім. Бұл несие бөліп төленетін немесе бөліп төлемейтін несие болуы мүмкін. Кепілдікпен немесе кепілдіксіз болу мүмкін. Төлемдер тапшылығы туралы және регресс туралы бапқа қатысты сот туралы ережені ескеру қажет. Балама кредиторлар қымбат кредиттер ұсынады

Дербес жұмыстарға арналған тапсырмалар

1. Несие карталары мен тұтынушылық кредитті қолданудың айырмашылығын сипаттаңыз.
2. Қазақстандық банктер ұсынатын несие карталары мен тұтынушылық кредиттер қаржы мәселелерін оңтайландыруға кең мүмкіндік береді деп ойлайсыз ба? Пікіріңізді жинақтап жазыңыз.
3. Оз күнделікті өміріңізде қандай несие карталарын қолданасыз, және қандай несие түрлерін қалайсыз ?

Бақылау сұрақтары:

1. Несие картасы. Тұтынушылық кредит түсініктеріне анықтама беріңіз.
2. Тұтынушылық кредиттің артықшылығы мен кемшіліктерін атаңыз.
3. Несие карталарының артықшылығы мен кемшіліктерін атаңыз
4. Банк ұсынатын несие түрлеріне сипаттама беріңіз

Кітап: Жеке қаржы

Дәріс: Несие карталары және тұтынушылық кредит беру

Қосымша ресурстар

- С. Лукас.: Личное состояние: Приумножать, защищать, распоряжаться. М:Издательство Альпина, 2007 г. 320 с
- С.Карчевский.: Банковские счета. Законодательство и практика.
- М.: Издательство: КноРус, 2012г. 280 с